

Paris, 22 d'Abril del 1939.

Comitè Català Antifeixista.
General PO. Box 486.
NEW YORK CITY. (New York)
USA.

Distingit compatriota

La pèrdua de la nostre estimada Catalunya posa en perill la nostra existència nacional. Més de cinc cent mil catalans mancats d'allotjament i de roba, mal alimentats, pateixen en els camps de concentració de França. Llur situació els empeny a tornar a Catalunya, però, la repressió i la persecució a la nostra Pàtria és tan despietada que tornar-hi és anar envers la mort. Homes sense cap significació política, intel·lectuals respectats fins ara per totes les situacions, com l'historiador Carles Rahola, de Girona, de més de 60 anys d'edat, han estat afusellats. En aquestes circumstàncies, la nostra gent està en perill de perdre la fe en una Pàtria lliure i nostra, per la qual mig milió de catalans establerts a totes les contrades del món, tenim el deure de treballar.

La Generalitat va salvar tot el patrimoni artístic, històric i científic de Catalunya, testimoni sempre viu de la nostra vitalitat nacional. Mentre l'aviació feixista esfondrava la Catedral de Barcelona, la Generalitat tenia escampades i amagades en els indrets més allunyats les col·leccions dels museus, els arxius i les peces més valuoses de les nostres biblioteques, i París admirava una selecció de l'Art Català antic, exposada primer al Museu del "Jeu de Paume" i després al castell de Maisons Lafite.

La Generalitat va recollir, fins en va poder, tots els objectes de valor no artístic, l'or i l'argent, pagant-ne llur preu als qui n'acreditaven la legítima propietat i traient-los de l'abast dels corbs que tota revolució atrau sobre les despulles d'un passat que s'esfondra.

Una Llei de la República va obligar el Govern Català a lliurar totes aquestes reserves i dipòsits en valors, cuidadosament conservats pel Departament d'Hisenda. La Generalitat va donar-li compliment i el Govern Central, tenint en el seu poder la frontera i la duana, va poder realitzar-los com millor li va convenir. El Govern Català restava garantit, pels rebuts que posseeix, de tot el que fou lliurat a la República.

Quan va iniciar-se la desfeta del front de Catalunya, en el qual no hi havia ja cap comandament català, vàrem creure necessari preveure i organitzar l'evacuació i l'assistència a França de la població civil. El Govern central i els sectors ^{espanyols} infiltrats a Catalunya, qualificaren aquesta previsió de derrotisme. L'evacuació va ésser obstaculitzada fins a darrera hora per les dificultats de tramitació dels passaports. El Govern Central va negar-nos les divises necessàries per organitzar l'assistència a França.

Així les coses, el desastre va desbordar tots els plans de l'Estat Major Central. Va succeir el que nosaltres havíem anunciat reservadament. El President Companys, una vegada més, i en presència de testimonis qualificats, va insistir requerint el senyor Negrin per tal que posés a disposició de la Generalitat els mitjans necessaris per a organitzar l'assistència a França dels refugiats. La resposta del senyor Negrin va ésser encara la mateixa: encara que es perdés Catalunya, restava la zona del Centre i la guerra havia de continuar; per tant, tots els mitjans econòmics eren necessaris per a mantenir la resistència; per ajudar als casos més significats va lliurar... 150,000 francs, cent cinquanta mil! Amb aquesta quantitat va ésser establerta a Perpinyà una oficina que va rebre els primers evacuats. Perdut tot el nostre territori, tots els saldos i romanents que la Generalitat va poder realitzar dels seus comptes per a comptes a l'estranger, varen ésser aplicats a l'assistència als refugiats. Aquests romanents eren força migrants puix que la Generalitat feia més d'un any que no tenia a carrec seu els proveïments i no realitzava tampoc operacions per compra de les indústries de guerra; incautades també pel Govern Central. Agotats aquests romanents i

reconegut el Govern de França per França, la Generalitat no podia realitzar cap funció de Govern en territori estranger.

El Govern feixista espanyol ha començat tot seguit la persecució contra la nostra llengua, prohibida per decret, i contra totes les manifestacions de la cultura catalana. Una i altra no moriran a l'Espanya nacional, puix que els nacionalistes espanyols exaltaran els seus valors; perseguiran també els homes liberals que restin a Espanya, però la llengua i l'exaltació del passat, seran senyera del moviment nacionalista de l'Espanya castellana, imperialista i unitària, enemiga de l'única Espanya possible i gran, l'Espanya plurinacional, comunitat de nacions federades per la lliure voluntat llur de restar associades en una empresa universal, sense abdicar de la seva sobirania i del seu dret a la independència.

La llengua i la cultura catalanes, pel contrari, han restat sense territori, foragitades de casa nostra per l'invasor. Els catalans escampats arreu del món han de tenir escoles on llurs fills puguin aprendre la nostra Història, la nostra literatura, ensenyades per catalans i amb llibres que no siguin inspirats pel sectarisme anticatalà ni escrits pels qui no coneixen el nostre poble. Altrament, la segona generació dels nostres fills haurà perdut tot contacte amb la Pàtria catalana, el qual sentiment és compatible amb qualsevulla ciutadania de país liberal, perquè els catalans no som imperialistes.

Sentint profundament aquesta responsabilitat, un grup de catalans deslliats de tots els partits polítics espanyols i de tots els extrems socials, perquè aquests extrems són incompatibles amb la veritable Catalunya, treballem amb l'ajut de bons amics francesos i sota l'alt patronatge del President Companys, en la seva qualitat de representant legítim del nostre poble, per tal d'organitzar el manteniment de la cultura catalana i establir una unitat positiva de tots els catalans, ajudar els refugiats, gestionar llur plaçament en tots els països que vulguin admetre'ls, continuar i millorar l'ensenyament de la nostra llengua, publicar els treballs dels nostres artistes, les nostres cançons i totes les manifestacions de la nostra ànima col·lectiva.

Es per aquesta obra que us demanem el vostre ajut. És perquè sabem que no havem perdut la fe amb Catalunya que esperem de vosaltres tot l'esforç que Catalunya mereix. Si el mig milió de catalans expatriats no podem donar-li el suport de la nostra solidaritat, és evident que no seran pas els castellans i estrangers els qui voldran mantenir-la.

Catalans d'Amèrica! Per Catalunya, que viu en el vostre cor i ha de mantenir-se viva en el cor dels vostres fills, us demanem un esforç continuat, generós, enquadrat dintre la unitat estricta de la nostra Central de París! Altrament, l'esforç dels catalans serà encara manifestació eixorca de particularismes que emicolen la unitat nacional i són impotents per a reconstruir una Catalunya capaç d'ésser una Nació.

Vostre,

